Warszawa, 22 września 2014 r.

MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Podsekretarz Stanu
Tadeusz Nalewajk

SSOdws-iś-076-42/14 (2340)

Lubuska Izba Rolnicza
w Zielonej Górze
L.Dz. 209
Dnia 24.08.2014 Odpis

Pan
Władysław Piasecki
Prezes
Lubuskiej Izby Rolniczej

Odpowiadając na pismo z dnia 14 sierpnia 2014 r., w którym przedstawiono postulaty Lubuskiego Forum Rolniczego, poniżej przedstawiam informacje, dot. poruszonych w ww. piśmie zagadnień.

Ad. 1. Przywrócenie uboju rytualnego.

Od dnia 1 stycznia 2013 r., tj. od dnia wejścia w życie rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. *w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania* (Dz. Urz. UE L 303 z 18.11.2009, str. 1) w związku z wydanym przez Trybunał Konstytucyjny (TK) w dniu 27 listopada 2012 r. orzeczeniem, na mocy którego uznano, że § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2004 r. *w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt* (Dz. U. Nr 205, poz. 2102, z późn. zm.) jest niezgodny z art. 34 ust. 1 ustawy *o ochronie zwierząt*, a przez to jest również niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi inicjował prace w zakresie zmiany przepisów ustawy *o ochronie zwierząt*.

W trybie pilnym przygotowano projekt ustawy *o zmianie ustawy o ochronie zwierząt*, który w styczniu 2013 r. został przyjęty przez Komitet Rady Ministrów. Minister Rolnictwa

i Rozwoju Wsi dwukrotnie przedkładał ww. projekt do rozpatrzenia przez Radę Ministrów. Ostatecznie, projekt ten został przyjęty przez Radę Ministrów w kwietniu 2013 r. z tym, że Rada Ministrów zdecydowała o wprowadzeniu do projektu ustawy przepisu zakazującego przy uboju bydła bez ogłuszania stosowania systemów, o których mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009, tj. systemów krępujących bydło przez umieszczenie w odwrotnym położeniu lub w dowolnym innym nienaturalnym położeniu. W maju 2013 r. przedmiotowy projekt został skierowany do Sejmu RP, który projekt ten odrzucił.

W styczniu 2014 r. Rządowe Centrum Legislacji przekazało do dalszego procedowania projekt ustawy *o zmianie ustawy o ochronie zwierząt* opracowany na podstawie założeń przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 14 sierpnia 2012 r., który ma na celu wprowadzenie do polskiego porządku prawnego przepisów wykonujących rozporządzenie nr 1099/2009. Jednak dalsze prace nad tym projektem zostaną podjęte po wydaniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie pytania prawnego skierowanego postanowieniem z dnia 27 czerwca 2013 r. przez Sąd Rejonowy w Białymstoku III Wydział Karny (sygn. akt P-34/13) oraz wniosku Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Polsce o stwierdzenie, że:

1) art. 34 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 35 ust. 1 i ust. 4 ustawy *o ochronie zwierząt* w zakresie, w jakim nie zezwalają na poddawanie zwierząt szczególnym sposobom uboju przewidzianym przez obrządki religijne związków wyznaniowych o uregulowanej sytuacji prawnej i przewidują odpowiedzialność karną osoby dokonującej uboju w taki szczególny sposób oraz
2) art. 34 ust. 1 i 3 w zw. z art. 6 ust. 1 ustawy *o ochronie zwierząt* w zakresie, w jakim wśród okoliczności uzasadniających dopuszczalność uboju zwierząt kręgowych bez ich uprzedniego ogłuszenia nie wyliczają szczególnych sposobów uboju zwierząt przewidzianych przez obrządki religijne związków wyznaniowych o uregulowanej sytuacji prawnej

- są niezgodne z art. 53 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 oraz art. 35 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 9 ust. 1 i ust. 2 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) oraz art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 14 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (sygn. akt K 52/13).

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w powyższych kwestiach będą miały decydujący wpływ na stosowanie przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 oraz na rozstrzygnięcia prawne zawarte w rządowym projekcie ustawy *o zmianie ustawy o ochronie zwierząt*, w tym również

w zakresie legalności stosowania uboju zwierząt bez uprzedniego ogłuszenia według szczególnych metod wymaganych przez obrzędy religijne.

Uprzejmie informuję, że w dniu 8 listopada 2013 r. do Marszałka Sejmu RP wpłynął obywatelski projekt *ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt* (druk nr 2349), wprowadzający regulacje zezwalające na dokonywanie uboju zwierząt niepoprzedzonego ogłuszeniem według szczególnych metod wymaganych przez obrzędy religijne, tzw. uboju rytualnego. Projekt ten został skierowany do pierwszego czytania podczas 68 posiedzenia Sejmu RP w dniu 28 maja 2014 r., jednak do chwili obecnej nie zostało przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie tego projektu w I czytaniu.

Ad. 2. Zawieszenie spłat kredytów zaciągniętych przez producentów rolnych poszkodowanych zakazem importu do Rosji własnych produktów, na okres trwania embargo.

Odnosząc się do powyższego postulatu informuję, że producenci rolni mogą ubiegać się w bankach o zmianę warunków spłaty preferencyjnych kredytów, udzielanych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz.121 z późn. zm.). Zgodnie z obowiązującymi zasadami udzielania kredytów inwestycyjnych, w okresie objętym umową kredytu bank może:

1. stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,
2. wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął i pod warunkiem poinformowania o tym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytów, okres stosowania dopłat do oprocentowania kredytu preferencyjnego może zostać wydłużony do trzech lat, na wniosek kredytobiorcy złożony w banku.

Natomiast w przypadku kredytów na wznowienie produkcji, w okresie objętym umową kredytu bank może:

1. w przypadku kredytów inwestycyjnych (linia KL01):
   a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek,
   b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, pod warunkiem poinformowania o tym Agencji i nie przekroczenia kwoty pomocy, wyliczonej w umowie kredytu,

2. w przypadku kredytów obrotowych (linia KL02) - stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym okres stosowania przez Agencję dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

Przygotowany został również projekt zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa mający na celu m.in. wprowadzenie, w związku z ograniczeniami handlowymi (np. aktualnie embargiem Federacji Rosyjskiej), przepisów umożliwiających udzielanie pomocy producentom rolnym w spłacie kredytów z dopłatami ARiMR do oprocentowania, w formie zawieszenia ich spłaty na okres 2 lat oraz przejściowe sfinansowanie przez ARiMR w tym okresie odsetek za kredytobiorcę. Zawieszenie w spłatach rat kapitału kredytów bankowych, nie może być dłuższe niż dwa lata. Zapłacone w tym okresie przez Agencję oprocentowanie będzie w przypadku:

- umów kredytu zawartych do 30 kwietnia 2007 r. zwrócone przez kredytobiorcę po okresie zawieszenia spłaty rat kapitału,
- umów zawartych od 1 maja 2007 r. pomniejszało kwotę dopłat określoną w umowach kredytu bankowego.

Jednocześnie zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, producenci rolni mogą ubiegać się o kredyt na zakup akcji lub udziałów spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub udziałów jednoosobowych spółek Skarbu Państwa utworzonych w celu prowadzenia działalności w zakresie sztucznego unasienniania na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 866).

Kwota kredytu nie może przekroczyć w przypadku zakupu akcji lub udziałów spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków 80% wartości akcji lub udziałów i nie może wynosić więcej niż 4 mln zł (linia nIP). Kredyt może zostać udzielony maksymalnie na 8 lat, a karencja w spłacie kredytu nie może przekroczyć 2 lat.

Oprocentowanie kredytu jest zmienne i nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski w stosunku rocznym. Należne bankowi odsetki w odniesieniu do kredytów inwestycyjnych płacone są przez:

a) kredytobiorcę - w wysokości 0,4 powyższego oprocentowania, nie mniej jednak niż 3 % (obecnie 3%),

b) Agencję - w pozostałej części.

Ponadto Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie nabycia udziałów lub akcji.

Ad. 3. Pomoc rynków hurtowych przez zniesienie opłat i zabezpieczenie powierzchni sprzedażowej dla producentów rolnych poszkodowanych przez embargo.

Funkcjonujące w Polsce rynki hurtowe, zarówno powstałe w wyniku realizacji rządowych programów budowy rynków hurtowych jak i pozostałe, są zorganizowane w formie spółek akcyjnych. Każda ze spółek tworzących rynki hurtowe jest odrębnym przedsiębiorstwem o zróżnicowanym kapitale zakładowym i strukturze akcjonariatu, działającym w oparciu o obowiązujące przepisy, w tym m.in. o uchwalone przez Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy statuty, podjęte decyzje w formie uchwał oraz ustalone przez inne organy statutowe regulaminy i cenniki korzystania z powierzchni handlowej. Wynajem boksów odbywa się na podstawie umów długoterminowych, natomiast korzystanie z miejsc handlowych pod wiatami lub na parkingach, na podstawie biletów wjazdowych lub karnetów.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie jest akcjonariuszem ww. podmiotów, w związku z powyższym nie może wpływać na organy statutowe tych spółek. Zatem z postulatem dotyczącym zniesienia opłat i zabezpieczenia powierzchni handlowej należy zwrócić się bezpośrednio do zarządów spółek.

Ad. 4. Przekazanie części środków z funduszy promocji żywności na likwidowanie barier eksportu produktów Rolnych na rynki zewnętrzne.

Odnosząc się do powyższego postulatu uprzejmie informuję, że ustawa z dnia 22 maja 2009 r. *o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych* (Dz. U. Nr 97, poz. 799, z późn. zm.) jest jednym z rozwiązań systemowych, mającym na celu wspieranie eksportu polskich produktów rolno-spożywczych. Celem ustawy jest wspieranie marketingu rolnego, wzrostu spożycia oraz promocji produktów rolno-spożywczych. Należy podkreślić, że ustawa zakreśla jedynie pole działań, natomiast ustalenie konkretnych zadań realizowanych ze środków funduszy promocji w danym roku, należy do kompetencji przedstawicieli organizacji branżowych, reprezentujących producentów rolnych oraz przetwórców działających w danym sektorze, którzy tworzą odrębną dla każdego funduszu komisję zarządzającą (po 4 przedstawicieli producentów i przetwórców oraz po 1 przedstawicielu izb rolniczych). To komisje zarządzające decydują o przeznaczeniu

dostępnych środków, tworząc roczne plany finansowe. Określane są w nich przedsięwzięcia, które w danym roku będą realizowane ze środków funduszu oraz maksymalne kwoty, jakie mogą zostać przeznaczone na realizację poszczególnych zadań. Wyłącznie zadania ujęte w planie finansowym danego funduszu mogą być dofinansowane ze środków funduszy. Rola administracji, ogranicza się wyłącznie do zapewnienia administracyjnej obsługi wypłat środków.

W bieżącym roku, komisja zarządzająca Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego, komisja zarządzająca Funduszu Promocji Mięsa Wołowego oraz komisja zarządzająca Funduszu Promocji Owoców i Warzyw w swoich planach finansowych na rok 2014 zamieściły zadanie pn. *„Wsparcie promocji polskiej żywności poprzez niwelowanie barier w eksporcie"* o łącznym budżecie 450 tys. zł, z czego wsparcie ze środków ww. funduszy wynosi łącznie około 230,6 tys. zł. W ramach niniejszego zadania przewidziane są działania stanowiące reakcję na bariery eksportowe budowane przez inne kraje.

Dodatkowo, w celu budowania i utrwalania wizerunku mięsa drobiowego, zarówno na rynkach zagranicznych, jak i na rynku krajowym, komisja zarządzająca Funduszu Promocji Mięsa Drobiowego zadecydowała o przeznaczeniu środków na zadanie pn. *„Ochrona wizerunku polskiej branży drobiarskiej"*. Środki te mają służyć natychmiastowemu reagowaniu w sytuacji wystąpienia kryzysu na rynku drobiarskim. Budżet zadania, w całości finansowany ze środków funduszu, wynosi 300 tys. zł.

Szczegółowe informacje na temat zasad i warunków pozyskania środków na promocję produktów rolno-spożywczych w ramach ww. instrumentu, znajdują się na stronie internetowej Agencji Rynku Rolnego (www.arr.gov.pl) w dziale *„Promocja żywności"*.

Ad. 5. Przemodelowanie PROW na lata 2014-2020 w kierunku ochrony rolników przed skutkami embarga i ASF.

Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zatwierdzony przez Radę Ministrów i przesłany Komisji Europejskiej w dniu 15 kwietnia br. jest obecnie przedmiotem negocjacji. Nie przewiduje się znaczących zmian Programu wykraczających poza te kwestie, które wynikają z uwag zgłoszonych przez KE, gdyż spowodowałoby to znaczne opóźnienie w zatwierdzeniu Programu i możliwości jego realizacji.

Zgodnie z zapisami projektu PROW 2014-2020, w ramach poddziałania *„Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof*

(Inwestycje odtworzeniowe)" zakłada się, że pomoc będzie udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje odtwarzające potencjał produkcji roślinnej lub zwierzęcej zniszczony w wyniku klęsk żywiołowych, w tym chorób zwierząt, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof. Należy jednak mieć na uwadze, że obecnie trwa proces negocjacji Programu i ostateczny zakres poddziałania może ulec zmianie. Szczegółowe warunki przyznawania pomocy będą określone w przepisach krajowych w oparciu o ostateczne zapisy PROW 2014-2020.

Ad. 6. Włączenie rolników w łańcuch wartości dodanej (udziałowcy firm przetwórczych).

Odnosząc się do kwestii nabywania udziałów rolników w firmach sektora spożywczego należy zauważyć, że przepisy UE nie przewidują takiego wsparcia. Zakłada się natomiast, że pomoc w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych w nowym okresie programowania, przewidziana w ramach działania „Inwestycje w środki trwałe", poddziałania „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych", oprócz zakładów przetwórstwa dotyczy również rolników (podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie), którzy realizować będą inwestycje związane z rozpoczęciem działalności przetwórczej, a tym samym będą inicjować działalność w dalszych fazach łańcucha żywnościowego. W tym przypadku maksymalna kwota pomocy wynosić będzie 100 000 złotych, jednakże wielkość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być niższa niż 10 000 zł. Zakres pomocy dotyczyć będzie szerokiego zakresu kosztów, dofinansowane zostaną koszty budowy budynków i budowli, maszyn i urządzeń oraz wdrożenia systemów zarządzania jakości i zakup patentów oraz licencji.

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk